

Opvattingen van het college of burgemeester ex. artikel 33 Reglement van Orde. De griffie zorgt voor verspreiding. Beantwoording volgt zo snel mogelijk en in ieder geval binnen 4 weken.

Naam en fractie: Jacqueline Sweerts, D66
Datum indiening: 27 juni 2023
Datum antwoord: 12 juli 2023
Onderwerp: IHP

Inleiding

Op 21 juni hebben de raadsleden een extra thema-uur bijgewoond over de stand van zaken omtrent de herijking van het IHP. Na de lange presentatie van 35 minuten waren er veel vragen en te weinig om ze allemaal te stellen en te beantwoorden. Na ontvangst van de presentatie, waarvoor dank, heeft D66 de volgende vragen van informatieve of technische aard.

Vraag 1

Op slide 4 Procesinstrumenten: Grip op lange en korte termijn, komt de Gemeenteraad 3x aan bod: bij de "Monitor Langdurig Perspectief Onderwijshuisvesting", bij het IHP en bij "Beleidsvorming". Dit roept de volgende deelvragen op:

- a) Wanneer is of wordt de Monitor aan de raad gestuurd?
- b) Wordt de herijking van het IHP aan de raad voorgelegd ter goedkeuring?
- c) Wanneer komt de raad weer aan bod bij beleidsvorming?

Antwoord

- a) De monitor is een instrument dat gebruikt zal worden als onderlegger voor de begrotingscyclus binnen de gemeente. De monitor zelf wordt niet aan de raad gestuurd, maar de uitkomsten daaruit zullen we opnemen in de (meerjaren) begroting.
- b) Ja.
- c) In het IHP zijn altijd beleidsuitgangspunten opgenomen. Deels is dat vanuit de wettelijke taken die de gemeente heeft, maar ook deels vanuit beleid dat de gemeente zelf wenst te voeren. Dus bij elke actualisatie van het IHP kan de gemeenteraad de beleidsuitgangspunten (opnieuw) vaststellen. Daarnaast kan het zijn dat tussentijds, ofwel vanuit wetgeving, ofwel vanuit actuele ontwikkelingen landelijk of binnen de gemeente, nieuwe beleidsvragen aan de orde zijn. In die situaties zal ook de raad worden betrokken bij de vorming daarvan en de besluitvorming daarover.

Vraag 2

Volgens de toelichting van de heer Bakker zou de herijking van het IHP eens in de 4 jaar plaatsvinden, dus voor het eerst in 2022. Waarom is het met een jaar vertraagd?

Antwoord

In principe is in deze herijking en de voorgestelde programma aanpak voorzien om het IHP eens in de 4 jaar te herijken. Dat is in lijn met het wetsvoorstel dat voorligt. Ten tijde van het opstellen van het vigerend IHP was dat nog niet zo concreet benoemd en in beleid voorgesteld.

Vraag 3

Op slide 5 "Huidige planning lange termijn" staan de 29 scholen uit het oorspronkelijke IHP in volgorde van renovatie/nieuwbouw tot 2065. Gezien de toevoeging van KC De Meerstroom en Montessori College lijkt dit een actuele stand van zaken, maar volgens de heer Bakker was het dat niet. Als dit niet de actuele stand van zaken is, wat is dan wel de huidige planning lange termijn met betrekking tot de volgorde van renovatie/nieuwbouw van de scholen?

Antwoord

De lijst die werd gepresenteerd is de lijst zoals opgenomen in het vigerend IHP (2018), aangevuld met alle overige scholen binnen de gemeente. Waarbij het bouwjaar voor de overige scholen uitgangspunt is geweest voor de prioritering in die lijst. In het proces om te komen tot actualisatie van het IHP (het nu lopend proces), kan de prioritering danwel volgorde van projecten nog veranderen en zou het kunnen zijn dat voorstellen worden gedaan voor nieuwe scholen of samenvoeging van scholen (of schoollocaties). Dat maakt onderdeel uit van het actualisatieproces met de schoolbesturen, waarbij de nieuwe leerlingenprognose als uitgangspunt wordt gehanteerd.

Vraag 4

Volgens de planning op slide 6 zouden de factsheets met de herijking van de analyse van de schoolgebouwen in het eerste halfjaar van 2023 worden afgerond. Zijn deze factsheets beschikbaar en kan de raad deze ontvangen? Zo niet, waarom niet en wanneer zijn ze wel beschikbaar?

Antwoord

De factsheet betreft een verzameling van nuttige informatie over elk schoolgebouw. Onder andere basisgegevens (omvang, bouwjaar, adres, etc.), exploitatiegegevens (onderhoud- en energielasten), technische en functionele staat en de capaciteit afgezet tegen de ruimtebehoefte. De ruimtebehoefte wordt gebaseerd op het geprognosticeerde aantal leerlingen. Omdat de leerlingenprognoses nog niet definitief beschikbaar zijn, zijn de factsheets op dat onderdeel nog niet gereed. De verwachting is dat de prognoses binnen enkele weken beschikbaar komen (vertraging als gevolg van leveringsproblemen prognosebureau), zodat we de factsheets kunnen afronden. Om dit proces goed af te hechten, is het van belang dat de factsheets zowel door de gemeente als de schoolbesturen worden vastgesteld (alle informatie wordt door de partijen bekrachtigd). Na vaststelling hiervan kunnen de factsheets ook beschikbaar worden gesteld aan de gemeenteraad. De verwachting is dat we dit na de zomervakantie beschikbaar kunnen stellen, bij het in roulatie brengen van de visie.

Vraag 5

Op slide 9 wordt geopperd dat circulair bouwen mogelijk gemaakt kan worden door de afschrijftermijn met 5 jaar te verlengen. Dit impliceert dat zowel de herijkte (gewone) bouwkosten als die van circulair bouwen al bekend zijn. Is dat zo? Zo ja, hoe hoog zijn dan deze kosten ten opzichte van de huidige begroting?

[Eerder heeft D66 vragen gesteld over het gebruik van landelijk subsidies voor de extra kosten van circulair bouwen, maar deze zijn nog niet beantwoord]

Antwoord

Voor de bouwkosten om een gebouw conform bouwbesluit te realiseren, hanteren we een op de markt gebaseerd kengetal in het IHP. Voor extra kwaliteit in bijvoorbeeld energiezuinigheid (van BENG naar ENG of naar nul op de meter) hanteren we opslagen die gebaseerd zijn op marktkengetallen. We weten wat een gebouw van een bepaald kwaliteitsniveau per m² bvo kost. Voorbeeld berekeningen hebben wij u laten zien in de presentatie, met het vigerend IHP (2018) en geactualiseerde kengetallen voor de investeringsbedragen als uitgangspunt. Zo heeft u een indruk kunnen krijgen van het effect van de keuze om vanuit de gemeente bij te dragen aan een hogere duurzaamheidsambitie. Omdat we nog in het proces van de actualisering van het IHP zitten, is dit een indicatie en kunnen we nog niet zeggen dat de totale (bouw)kosten al bekend zijn.

Vraag 6

Op slide 10 wordt gesteld dat de verbreding met extra functies zoals bibliotheek, kinderopvang en GGZ niet op het budget van onderwijshuisvesting mag/zal drukken. In zijn toelichting zei de heer Bakker dat hier immers extra inkomsten zoals huur tegenover staan. In hoeverre is deze regel toegepast op KC Muiden en KC Muiderberg? Zijn een gedeelte van de bouwkosten van deze projecten niet opgenomen in het IHP, omdat ze gemaakt zijn tbv extra functies?

Antwoord

In het vigerend IHP zijn de investeringskosten (= bouwkosten + bijkomende kosten voor planuitwerking, voorbereiding en btw) voor vernieuwing van de schoolgebouwen opgenomen, voor zover het onderwijsruimte betreft. De investeringskosten voor andere functies zoals kinderopvang zijn niet in het IHP opgenomen vanuit het uitgangspunt dat deze kosten niet uit onderwijsmiddelen gedekt moeten worden maar vanuit huuropbrengsten of vanuit andere beleidsterreinen.

Vraag 7

Op slide 12 staat "Inzetten opbrengsten achterlaatlocaties" als mogelijk beleidsinstrument van de gemeente. Tijdens het raadsdebat over De Meerstream werd gesteld dat dit niet mogelijk is. Is het college van mening veranderd en is het nu wel een optie?

Antwoord

Het is niet mogelijk om toekomstig te verwachten opbrengsten als dekking op te voeren voor investeringen die nu moeten worden gedaan. Dus het koppelen van een investering in een nieuw schoolgebouw aan de mogelijke opbrengst van de locatie die de school pas verlaat als die investering is gedaan, is niet mogelijk. Het is wel mogelijk om voor de langere termijn doorrekening van de te verwachten (effecten op de) begrotingslasten, de opbrengstmogelijkheden van achterlaatlocaties mee te rekenen.

Vraag 8

Op slides 13-16 zien we het effect van verschillende beleidskeuzes, zoals afschrijvingstermijn en temporisering, op de kapitaallasten. Maar omdat de autonome prijsstijgingen zo hoog zijn, komen ze allemaal uit op grofweg een verdubbeling van de kapitaallasten ten opzichte van de huidige begroting. Waarom is één van deze berekeningen, of een gemiddelde ervan, dan niet opgenomen in de PPN?

Antwoord

Voor de komende jaren verwachten wij op basis van de huidige kennis en het vigerende IHP te kunnen volstaan met een verhoging van 3 mio. Meer concreet de kapitaallasten voor onderwijshuisvesting in de begroting voor 2024 t/m 2027, incl. de € 3 mln. uit het CUP bedragen:

2024: € 5,3 mln.
2025: € 5,8 mln.
2026: € 6,6 mln.
2027: € 6,9 mln.

Op basis van het rekenmodel van ICS komen wij o.b.v. het huidige IHP voor de komende jaren uit op de volgende kapitaallasten:

2024: € 2,2 mln.
2025: € 4,0 mln.
2026: € 6,2 mln.
2027: € 6,4 mln.

Kortom: de ophoging met 3 mln. zou voldoende moeten zijn. Afhankelijk van de keuzes die we gaan maken in het nieuwe IHP, moet dit bedrag opnieuw ingevuld worden.

Vraag 9

In de PPN p.13 wordt een bedrag van 3,2 miljoen extra per jaar genoemd dat volgens toelichting van de wethouder slaat op de hogere kosten voor het IHP. In hoeverre is dit bedrag terug te vinden in de cijfers op slides 13-16 van de presentatie?

Antwoord

Niet. In de presentatie is slechts ter illustratie een aantal scenario's getoond, zodat zichtbaar wordt wat het effect is van bepaalde keuzes. Daarbij wordt gekeken naar een langjarig perspectief met een piek op 2029, terwijl de PPN over de jaren 2024 t/m 2027 gaat.